

Kissinger đã nói và làm gì với Nixon và Nguyễn Văn Thiệu ?

Nguyễn Tiến Hưng

Việt Nam Cộng Hòa : Ông Kissinger đã nói và làm gì với hai tổng thống Nixon và Nguyễn Văn Thiệu ?

Tại Bắc Kinh, các quan chức và truyền thông Trung Quốc đang thương tiếc cái chết của Henry Kissinger.

Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa Nguyễn Văn Thiệu gặp cố vấn tổng thống Hoa Kỳ Henry Kissinger tại Dinh Độc Lập hôm 17/8/1972

Đài Truyền hình Trung ương ca ngợi ông là "nhà ngoại giao huyền thoại" và là nhân chứng cho quan hệ Trung-Mỹ. Chủ tịch Tập Cận Bình gọi ông là "chiến lược gia nổi tiếng thế giới" và là "người bạn cũ tốt lành" (Nextshark, 30/11/2023).

Nửa thế kỷ trước, ông ấy đã đóng góp có tính cách lịch sử vào việc bình thường hóa quan hệ Trung-Mỹ, quan hệ có tầm nhìn chiến lược rạch rỡ, mang lại lợi ích cho cả hai nước cũng như thay đổi cả thế giới", ông Tập nói, theo The Washington Post.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Vương Văn Bân nhấn mạnh, "Bắc Kinh và Washington cần duy trì và thúc đẩy tầm nhìn chiến lược, lòng dũng cảm chính trị và trí tuệ ngoại giao của Kissinger".

Chỉ bốn tháng trước đây ông Kissinger đã bất ngờ tới Bắc Kinh (tháng 7/2023) và được ông Tập tiếp đón nồng hậu.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đón tiếp ông Henry Kissinger tại Bắc Kinh hôm 20/7/2023

Thấy ông đã trên 100 tuổi mà còn có thể bay trên 10.000 dặm xuyên đại dương mà vẫn còn tinh táo khi hàn huyên với ông Tập, chúng tôi nghĩ tuổi thọ của ông sẽ còn kéo dài thêm mấy năm nữa nên đã có ý định gửi tặng ông cuốn sách *Bức Tử Việt Nam Cộng Hòa - Kissinger và 8 thủ đoạn nham hiểm* (xuất bản vào dịp tháng Tư 2024), sau đó sẽ gửi thêm ấn bản bằng tiếng Anh với tiêu đề *Appalling Betrayal - How Kissinger engineered the fall of South Vietnam*. Ý định này là để tiếp theo bức thư chúng tôi gửi ông vào năm 2010 như đề cập ở dưới đây.

Trung Quốc nói tới 'tầm nhìn chiến lược, lòng dũng cảm chính trị và trí tuệ ngoại giao của Tiến sĩ Kissinger' là muốn nhắc lại tầm nhìn của ông về một trật tự thế giới tam cực (tripolarity) đưa Trung Quốc lên ngang hàng với Hoa Kỳ và Liên Xô. Thêm vào là những đóng góp lớn lao của ông để nối lại bang giao Mỹ - Trung nửa thế kỷ trước, rồi từ đó đã tiếp tục yểm trợ cho quốc gia này trở thành cường quốc số hai trên thế giới.

Mở cửa Bắc Kinh, đóng cửa Sài Gòn

Nhưng để có được sự đóng góp ấy và được Trung Quốc trả ơn phần nào qua công ty tư vấn Kissinger Associates ở New York và qua sự tiếp đón nồng hậu dành riêng cho ông trong cả 100 chuyến đi Bắc Kinh thì ông đã phải trả cái giá quá đắt để trao đổi, đó là "mở cửa Bắc Kinh, đóng cửa Sài Gòn" như chúng tôi đã viết trong cuốn *Tâm Tư Tổng thống Thiệu* (2010).

Năm 1972, Kissinger bắt được tay ông Mao thì năm 1973 ông buông ngay tay ông Thiệu.

Năm 1973 là năm đã đưa danh vọng của Kissinger lên tuyệt đỉnh khi ông nhận được giải Nobel vì đã mang lại hòa bình cho Việt Nam - và cho cả Hoa Kỳ qua Hiệp định Paris (27/1/1973)

Trong cuốn sách *Kissinger - A Biography* (2005) tác giả nổi tiếng Walter Isaacson, người được Kissinger ưu đãi, cho phỏng vấn nhiều lần và rất lâu, nhưng cuối cùng thì đã phê phán : "Để thi hành hiệp định này thì cần phải thực hiện một 'sự phản bội kinh hoàng' đối với chế độ Miền Nam Việt Nam (To engineer the "appalling betrayal" of South Vietnamese regime)", rồi nhận xét : "Dù cố ý đánh lừa một đồng minh, ông Kissinger vẫn thoát thân được mà danh tiếng không bị tổn hại, thật là đáng ngạc nhiên" (Having

intentionally misled an ally, Mr. Kissinger escaped with his reputation remarkably unscathed).

Sự kiện ngày 29/11/1973

Thật là một sự trùng hợp kỳ lạ : khi ông Kissinger tạ thế ngày 29/11/2023, chúng tôi chợt nhớ tới một sự kiện khác cũng vào ngày này cách đây đúng 50 năm.

Bối cảnh là như thế này : sau những tranh cãi gay go Thiệu – Kissinger tại Dinh Độc Lập vào tháng 10/1972 về việc Kissinger đã đồng ý để cho đoàn quân hùng hậu của Bắc Việt đóng lại rải rác khắp lãnh thổ Miền Nam, Tổng thống Thiệu nghi là Kissinger đã không báo cáo đầy đủ về Hiệp định này với xếp của mình, nên ông muốn gặp Tổng thống Nixon để trực tiếp thuyết phục. Nhưng Kissinger không đồng ý và đã can ngăn Nixon. Sau cùng thì Tổng thống Nixon đồng ý gặp Phụ tá Ngoại giao của Tổng thống Thiệu là Tiến sĩ Nguyễn Phú Đức.

Phụ tá ngoại giao của Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu, Tiến sĩ Nguyễn Phú Đức (trái) gặp Tổng thống Nixon (giữa) hôm 29/11/1973 tại Tòa Bạch Ốc, với sự có mặt của ông Kissinger (phải)

Ngày 29/11/1973 ông Kissinger ngồi cạnh Tổng thống Nixon tại Tòa Bạch Ốc khi ông Đức trao cho ông Nixon một lá thư tâm huyết của ông Thiệu. Trong bức thư dài 24 trang có câu :

"Nơi đây, tôi muốn được nhắc lại một điều : đó là trong bốn năm qua, Ngài và tôi đã có nhiều hành động và đưa ra nhiều đề nghị về hòa bình. Tôi đã chấp nhận bao nhiêu những nguy hiểm vì tình trạng bất ổn. Mỗi lần làm như vậy, Ngài đều đã nói với tôi rằng đây là dặm đường cuối cùng, ta không thể nhượng bộ hơn được nữa..."

"Nhân dân Việt Nam không thể làm gì ít hơn là gửi tới Ngài một cách hết sức chân thành và thẳng thắn quan điểm của họ về vấn đề này... Vì họ sẽ được sống hay phải chết tùy theo giải pháp đàm phán sắp được kết thúc".

Mục đích Phụ tá Đức gặp Tổng thống Nixon là để trình bày quan điểm của Việt Nam Cộng Hòa là như vậy, mà ông Kissinger lại nói với ông Nixon rằng : cuộc gặp này là vì lý do chính trị : ông Thiệu đang bị chống đối ở Sài Gòn nên muốn có buổi họp để chứng tỏ với dân chúng rằng ông ta có sự ủng hộ của tổng thống Mỹ ! Nhân dịp này, Kissinger còn mạ lỵ ông Thiệu và khuyên ông Nixon phải cứng rắn đến mức 'tàn nhẫn' (brutal).

Trước buổi họp, Kissinger cố vấn Nixon :

Mục đích của cuộc họp quan trọng này là để Ngài thuyết phục ông Thiệu - một người đa nghi hầu như bệnh hoạn tâm thần - thông qua một thành viên trong nhóm người chủ chốt gần gũi ông ta để tiếp tay với chúng ta trong tuần lễ này về hiệp định Paris

(The purpose of this crucial meeting is to convince an almost psychopathically distrustful Thieu, through a key member of his Palace inner circle, to close ranks with us this week on the Paris agreement).

Tất cả phía Việt Nam Cộng Hòa đã đồng ý chỉ trừ Thiệu...

Cuối cùng thì những nỗ lực lớn lao của chúng ta trong những tuần lễ gần đây đã có một số tác động tốt : đối với phái đoàn của Việt Nam Cộng Hòa tại Paris - là những người dường như nắm bắt được thực tế, và đối với những nhân vật quan trọng khác, chẳng hạn như Thủ tướng Chính phủ và Tổng Tham Mưu Trưởng, những người này đã sẵn sàng chấp nhận hiệp định. Nhưng nhân vật chính yếu là ông Thiệu thì lại nhất định không nhân nhượng

(Our massive efforts in recent weeks have finally had some impact : on the GVN envoys in Paris who seemed to grasp realities, and on other important figures, such as the Prime Minister and Chairman of the Joint Staff, who are ready to accept the agreement. But Thieu, of course, is the key, and he remains intransigent)".

Rồi Kissinger đề nghị với Nixon : "*Thiệu là một quan lại sắc sảo hoang tưởng (a shrewd paranoid mandarin). Vì vậy, Ngài phải kết hợp sự tàn bạo với sự trấn an khi tiếp một trong số ít người canh gác Dinh Độc Lập (ý nói Phụ tá Đức) mà ông Thiệu nghe lời"*

(Thus you will have to combine brutality with reassurance in your approach to one of the few Palace guards to whom Thieu listens).

Chữ nghiêng và tô đậm trong ngoặc là do chính Kissinger viết.

Tàn bạo như thế nào ?

Kissinger nói "*Ngài phải thuyết phục Đức một cách tàn nhẫn rằng (1) chính phủ Việt Nam nội trong tuần này phải quyết định chấp nhận hiệp định, và (2) lịch trình không thể thay đổi được nữa là sẽ ký kết trong ba tuần kể từ bây giờ"*.

(You must ruthlessly convince Duc that the GVN must decide this week to accept (1) the agreement and (2) the unalterable schedule leading to a signature three weeks from now).

"Hiệp định Paris chỉ là một mảnh giấy"

Nhưng dù Kissinger đề nghị tàn bạo, nhưng lần này Tổng thống Nixon lại không nghe theo, và sau đó đã gọi cho Kissinger và nói : *"Tôi đã đọc những điểm do ông kiến nghị rồi nhưng tôi đã gác nó lại"*

(I read your talking points and I deferred on them... - Sự kiện này được ghi ở 'footnote 1' trong văn bản).

Bây giờ thì lịch sử đã có bằng chứng ghi lại cuộc họp này trong cuốn băng số 816 như sau : TAPE 816 – Conversation 3 – Ngày 29/11/1972 (còn lưu trữ tại Thư viện Nixon ở Yorba Linda).

Trở về Sài Gòn ông Đức báo cáo với Tổng thống Thiệu : *"Tổng thống Nixon nói với tôi : "Hiệp định này chỉ là một mảnh giấy. Điều quan trọng là chúng tôi quyết tâm yểm trợ các ông"*

(The agreement is just a piece of paper. What counts is our determination to support you).

Nhưng lịch sử đã xảy ra khác hẳn. Hai năm sau Hiệp định Paris, Việt Nam Cộng Hòa đã đi vào dĩ vãng, nhưng tiếng tăm ông Kissinger vẫn tiếp tục nổi lên như sóng cồn.

Ngay từ Hè 1972 ông đã cố vấn Tổng thống Nixon rằng *"Nếu trong vòng một hay hai năm kể từ bây giờ mà Bắc Việt nuốt trọn Miền Nam Việt Nam, chúng ta vẫn có được một chính sách ngoại giao khả tín nếu như điều đó được mọi người nhìn thấy như là hậu quả của sự bất tài của Miền Nam"*.

(If a year or two years from now North Vietnam gobbles up South Vietnam, we can have a viable foreign policy if it looks as if it's the result of South Vietnamese incompetence).

Nhiều báo chí Mỹ đã muốn phỏng vấn cựu Tổng thống Thiệu về Cố vấn Kissinger nhưng ông đã từ chối và chọn tờ *Der Spiegel*, một tuần báo lớn ở bên Đức (quê hương ông Kissinger) để cho phỏng vấn vì nghĩ rằng ông ta sẽ đọc.

Lá thư Kissinger phân trần

Mà thật vậy, ngay sau khi bài phỏng vấn được đăng tải dưới tựa đề *"Người Mỹ đã phản bội chúng tôi"* (Die Amerikaner haben uns verraten), Kissinger đã viết một lá thư cho ông Thiệu để phân trần.

Thư không đề ngày, tháng, nhưng ông Thiệu nhận được vào đầu năm 1980. Khi viết thư này thì Kissinger không biết rằng các tài liệu hai năm rưỡi về sự gian dối của ông với lịch sử sẽ được giải mật năm 1986 và 2006.

Thư rằng :

Henry Kissinger

Thưa Tổng Thống,

Tôi vừa mới được đọc bài phỏng vấn Ngài dành cho tờ Der Spiegel. Tôi có thể hiểu được sự đả đày của Ngài, và quả thực còn thông cảm được với sự cay đắng ấy. Nhưng tôi nhận thấy bài phỏng vấn của Der Spiegel đã cố tình tạo ra ấn tượng rằng cuốn sách của tôi là một cuộc tấn công chống Ngài ; điều đó trái ngược hẳn với sự thật. Cuốn sách của tôi không ngớt lời ca

tụng lòng can đảm và tư cách của Ngài, và công nhận rằng, trong chủ yếu, Ngài đã đúng...

'Giả như năm 1972, chúng tôi đã biết được những gì sẽ xảy ra cho Hoa Kỳ thì chúng tôi đã không tiến hành như chúng tôi đã làm...

Tôi đồng ý với Ngài rằng những điều khoản của hiệp định ngưng chiến đã quá khắt khe. Cái thể tiến thoái lưỡng nan bi thảm của chúng tôi hồi 1972 là đã tới sát giới hạn những khả năng quốc nội của chúng tôi...

Nếu như ý định của Tổng thống Nixon và của tôi là phản bội Ngài, thì chúng tôi đã có thể làm như thế hồi đầu 1969 rồi...

Tôi không trông đợi thuyết phục được Ngài. Ít nhất, tôi có thể cố gắng xin Ngài tin tưởng ở lòng hối hận, và sự kính trọng vẫn còn của tôi.

"Với những lời nguyện chúc tốt đẹp nhất,

(kt) Henry Kissinger

Kissinger viết rằng : *"Tờ Der Spiegel đã cố tình tạo ra ấn tượng rằng cuốn sách của tôi là một cuộc tấn công chống Ngài, nhưng sự thật là ngược lại".*

Sự thật không ngược lại vì tờ báo này chỉ đăng nguyên văn bài phỏng vấn mà bản dịch ra tiếng Anh đã được Tổng thống Thiệu duyệt lại rất kỹ và ký vào từng trang. Ông đã trao lại cho chúng tôi và được in lại toàn bộ trong cuốn Tâm tư Tổng thống Thiệu (trang 646-667).

Mời Kissinger tranh luận về Việt Nam

Trong một văn thư (cũng không đề ngày tháng) gửi cho tờ báo của hội 'The Fall of Saigon Marines Association' (Hội Thủy quân lục chiến dinh lú đến Sài Gòn sụp đổ) với tựa đề *"Doctor Henry Kissinger's activities and thoughts about the Fall of Saigon"*, Kissinger phản hồi :

"Để ta có được sự bình yên trong lòng, một ngày nào đó chúng ta phải thực hiện một đánh giá về lý do tại sao những người có thiện tâm ở mọi phía đã không có thể tìm cách nào để tránh được thảm họa của Miền Nam Việt Nam... Nhưng, vào ngày chiếc trực thăng cuối cùng rời Tòa Đại sứ, ta chỉ còn lại một cảm giác trống rỗng".

Nhân dịp kỷ niệm 35 năm sau khi Sài Gòn sụp đổ, chúng tôi có viết một lá thư (4/10/2010) gửi qua dạng 'thư đăng ký' - registered mail gửi cho ông qua Kissinger and Associates để mời ông trao đổi với chúng tôi trên một diễn đàn công cộng như ở Đại học Harvard hay trên CNN hay PBS, tùy ý ông lựa chọn để rút ra những bài học cho Hoa Kỳ.

Thư rằng :

HOWARD UNIVERSITY

College of Arts and Sciences
Department of Economics

April 17, 2010

The Honorable Henry A. Kissinger
Kissinger and Associates
350 Park Avenue
New York, New York 10022

Dear Doctor Kissinger:

In April 1975 when Saigon fell, President Thieu requested that I publicly release several letters from President Nixon to President Thieu. When some of the letters were published in the *New York Times*, members of the U.S. Congress were totally surprised by the nature of the United States' secret commitments to South Vietnam. For example, Senator Henry M. Jackson said it was "grotesque and dangerous" when Congress and the American people had to rely on foreign officials to reveal vital communications. Senator Mike Mansfield joined Senator Jackson in his appeal on the Senate floor for the release of the material. When the Chairman of the Senate Foreign Relations Committee, Senator John J. Sparkman requested the White House to provide copies of the confidential Nixon-Thieu correspondence, President Gerald Ford cited executive privilege in a letter to Mr. Sparkman to reject his demand (*New York Times*, May 2, 1975). To this day, while many official documents related to Vietnam have been declassified, the letters with all the attached documents have not been officially released. The letters were known to the public and for historical record only because they were printed in *The Palace File* (Harper and Row, 1986).

In your book *Ending the Vietnam War* you wrote that "Had I thought it possible that Congress would, in effect, cut off aid to a beleaguered ally, I would not have pressed for an agreement as I did in the final negotiations in 1972" (page 544).

Nhưng Kissinger đã không trả lời. Có thể là vì trong cuốn *The Palace File* (Hồ sơ mật Dinh Độc Lập) đã được xuất bản năm 1986, chúng tôi đã in lại một phần lớn của hồ sơ tối mật Nixon-Thiệu mà Kissinger đã giấu đi từ lâu, rồi tiếp theo là những tài liệu về sự gian dối của Kissinger đã được giải mật từ năm 2006 cho nên Kissinger đã lựa chọn 'sự im lặng là vàng.'

Dù không trả lời nhưng mấy tháng sau đó, trong một hội thảo tại Bộ Ngoại Giao (ngày 29/10/2010), ông đã 'phần nào' thú nhận trách nhiệm của mình : "*Hầu hết những sai lầm ở Việt Nam là do chính chúng ta gây ra cho mình*" (*most of what went wrong in Vietnam we did to ourselves*). Vẫn với một luận điệu mập mờ, chung chung, có thể hiểu nhiều cách, có thể diễn giải nhiều lối...

Xây tượng đài vinh danh Kissinger ở Bến Bạch Đằng ?

Đọc xong bức thư Tiến sĩ Kissinger gửi Tổng thống Thiệu, chúng tôi đề nghị với ông là sẽ soạn thảo một văn thư để trả lời, nhưng ông đã lắc đầu và nói : "Khỏi cần mất thời giờ với tay này nữa".

Có thể là ông nhớ lại mình đã mất thời giờ để nghĩ đến một kịch bản khác – kịch bản xây tượng đài Henry Kissinger ở cảng Sài Gòn.

Mùa Đông năm 1976 tại Luân Đôn, cựu Tổng thống Thiệu kể lại cho chúng tôi rằng khi Kissinger mới nhập cuộc thì ông ta đã tỏ ra cương quyết để giúp Miền Nam Việt Nam, phản ánh qua lập trường đàm phán của cả hai bên Mỹ - Việt, được Tổng thống Nixon tuyên bố ngày 14/5/1969 : "Chúng tôi đã gạt bỏ ra ngoài hoặc là việc rút lui khỏi Việt Nam một cách đơn phương, hoặc việc chấp nhận tại hòa đàm Paris bất cứ một giải pháp nào có tính cách như một thất bại ngụy trang".

Nghe vậy, ông Thiệu đã phấn khởi và có ý định rằng nếu Kissinger thực sự hành động trên căn bản này thì ông sẽ cho xây cất một tượng đài để vinh danh Henry Kissinger ở Bến Bạch Đằng, giống như Phi Luật Tân đã xây một tượng đài ở đảo Leyte, ghi ơn Tướng Douglas MacArthur đã giải phóng Phi Luật Tân trong Thế Chiến II sau trận hải chiến lớn nhất lịch sử ngày 20/10/1944.

Bây giờ thì ông Kissinger đã ra đi về nơi chín suối, phải để công việc xây tượng đài ghi nhớ công ơn của ông cho lãnh đạo Trung Quốc thực hiện, vì ông đã giúp nước này thoát đại họa suýt bị Liên Xô tấn công nguyên tử vào năm 1969. Rồi trên bốn thập niên qua đã từ một nước nghèo đói vào hàng nhất thế giới, phát triển thành nền kinh tế đứng số hai từ năm 2010.

Với sức mạnh quân sự hùng hậu, Trung Quốc đã trở nên cường quốc số một tại Châu Á và đang ngang nhiên thách thức, đe dọa Hoa Kỳ, với mục tiêu trở thành cường quốc số 1 trên thế giới thay cho Mỹ vào năm 2049, năm kỷ niệm 100 năm Hồng Quân tiến vào Bắc Kinh.

Hay là quả khinh khí cầu tầm cao từ Trung Quốc bay xuyên qua không phận nước Mỹ từ ngày 28/1 đến ngày 4/2/ 2023 là để tìm hiểu cặn kẽ về địa thế để chuẩn bị cho năm 2049 ?

Nguyễn Tiến Hưng

Nguồn: BBC, 03/12/2023

Tiến sĩ Nguyễn Tiến Hưng, cựu Tổng trưởng Kế hoạch Việt Nam Cộng Hòa từ năm 1973 đến 1975, phụ tá về tái thiết của Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu. Hiện định cư tại Hoa Kỳ, ông đã xuất bản các cuốn sách *Khi Đồng minh tháo chạy (2005)* và *Khi Đồng minh nhảy vào (2016)*.

Nguồn: <https://thongluan-rdp.org/di-n-dan/item/31058-kissinger-da-noi-va-lam-gi-v-i-nixon-va-nguy-n-van-thi-u>

www.vietnamvanhien.org

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 9200 TÁC PHẨM